

indrømmet, førend Møllenæringen bliver aldeles frigtiven, dog således, at man i denne Mellemtid løsner Baandene saameget, som Industrien i det Hele har et billigt Krav paa. Men Industriens Krav gaaer vistnok videre, end at der kan gives Tilladelse til at opføre Møller til eget Huusholdnings-Brug, og dernæst til Gavn for en eneste enkelt Industries Drift; thi det at opføde Kreaturer, mine Herrer, er ligesaa godt en Industrie, som det at brænde Brændevin. Jeg opføder ikke Dyr for min og min Families Skyld, jeg vil vinde ved at sælge det fædede Dyr; men jeg brænder heller ikke Brændevin for selv at drikke det; jeg vil ogsaa sælge det til Andre, og ligesledes derved vinde Fordeel. Det er en besynderlig Adskillelse, man saaledes gør mellem Industriegrene; hvad der skal være billigt og naturligt med Hensyn til een Industriegren, kan dog ikke være unaturligt og ubilligt med Hensyn til andre. Men de Indrømmelser, som jeg vil have, der skulle gøres for Industrien i det Hele, maae dog paa ingen Maade være af den Natur, at de gøre Lovens Beskyttelse illusorisk. Jeg kan ikke nægte, at en Antydning, som kom fra det ærede Medlem, med hvem jeg i flere Henseender deler Anskuelse i denne Sag, forekommer mig at gaae saa langt, at jeg virkelig troer, at Loven, isald man fulgte ham, blev illusorisk; jeg mener det ærede Medlem, som talte først idag (Rosenvorn). Naar han nemlig vil have, at Loven skal hjemle Handelsmøllers Oprettelse, enten strax eller idetmindste om eet eller to Aar, og det ikke blot til Udførsel, men ogsaa til Handel her i Landet, veed jeg virkelig ikke, hvad det har at betyde, at man indrømmer; at Møllenæringen har Krav paa Beskyttelse i 5, 10 eller 15 Aar, som det ogsaa var foreslaaet; thi at frigive Handelsmøllers Opførelse ikke blot til Udførsel, men uden Indskrænkning strax eller om et Aarstid, det forekommer mig det Samme, som at erklære Møllenæringen fri strax (Nei!). I Praxis troer jeg, skøndt det modsiges, at det vilde stille sig aldeles eens; jeg troer, at, naar man vilde indrømme Opførelsen af Møller, for at drive fri Handel med Melet i Indlandet i store og smaa Partier, saa vilde det

være det Samme, som at give Møllenæringen strax fri.

Jeg skal endnu tillade mig en Bemærkning med Hensyn til en Uttring af den ærede Indenrigsminister; det forekom mig, at han sagde, at det traf sig saa besynderligt, at de, der meest være interesserede i denne Sag, fraraadede dette Lovudkast, saaledes som det nu foreligger — saaledes forstod jeg ham idetmindste —, og at de, der vilde gaae videst med Hensyn til Frigtivelsen af Næringen, fraraadede det ogsaa paa det Stærkeste, og at denne Overeensstemmelse snarest maatte tale for Loven. Det forekommer mig imidlertid, naar min Hukommelse ikke slaar mig feil, at man paa et andet Sted netop har anført det som et Beviis for Lovens Hensigtsmæssighed; at man efter en Conference med Formanden for den Comitee, der havde dannet sig, og der repræsenterede 700 Mølleiere, der ere i denne Sag høist interesserede, havde faaet den Erklæring, at de vilde være tilfredse med Loven, saaledes som den foreligger, og at man vilde foretrække denne Tilstand for den tidligere. Jeg bemærker dette, blot for at gøre opmærksom paa, at denne Erklæring, som jeg ingenlunde betvivler er gjort, saaledes som det er ytret paa et andet Sted, maa gøre det indlysende, hvilken særdeles Vægt man tillægger den Forandring, som er skeet i § 2, og som er fremkommen netop paa dette andet Sted; jeg skal derfor saa meget mere bede Thinget, naar det tager denne Sag under Overveelse, hvor vistnok meget forskellige Interesser søge at gøre sig gjældende og optræde mod hinanden, ikke at lægge altfor liden Vægt paa, hvad det dog virkelig har at betyde, at Næringsgrene, som efter den bestaaende Lovgivning idetmindste kunne forenes, for Fremtiden ikke skulde kunne blive det — Næringsgrene, som paa en naturlig Maade skulde kunne understøtte og knytte sig til hinanden, hvilket bedst lader sig udføre af Gen, forsaavidt hans Interesse gjør det tilraadeligt i den Grad at udvide hans Industrie. Jeg skal blot med Hensyn hertil endnu gøre opmærksom paa, at der fra Lovgivningens Side, efterat Consumtionen er ophævet, jo ikke ligger Noget veien for at kunne forene Brænde-